

VISITASFOREDRAG PÅ ASKØY 10. MAI 2015

Kjære menigheter!

Takk for flotte dager her på Askøy. Jeg er imponert over det jeg har sett og hørt om arbeidet i Strusshamn, Erdal, Tveit, Ask og Herdla. Jeg er stolt over at vi har så gode medarbeidere og så godt arbeid i bispedømmet.

Jeg har fått møte lokalsamfunnet ved besøk på Fauskanger barne- og ungdomsskole og på Ask bo og omsorgssenter og gjennom gode møter med kommuneledelsen og rektorer. Jeg hadde en flott kveld sammen med alle de unge leirlederne og var på middag med Superkids og deres familier i Strusshamn.

Ikke minst har jeg blitt kjent med de ulike menighetene gjennom samtaler med staben, felles inspirasjonssamling og møtet med menighetsrådene på torsdag. Det var gode møter som hjalp meg med å forstå mulighetene som finnes i disse nokså ulike menighetene. Under visitasen har det også vært en god hjelp å ha hatt en velskrevet og god, og ikke minst flott visitasmelding.

Etter en visitas skal biskopen oppsummere sine inntrykk i et visitasforedrag, og dette foredraget er skrevet sammen med kirkefagsjef Tore Skjæveland og etter samtale med prostens i Vesthordland Erling Kopperud.

Overskriften i visitasmeldingen er: Hva er det å være kirke på Askøy? Og her kommer altså fasiten.

Hva er det å være kirke på Askøy?

Hva er det kristne alltid har gjort? I år 112 skrev romeren Plinius den yngre til den romerske keiser Trajan om de kristne: «de pleier å komme sammen før soloppgang på en bestemt dag og under vekselsang syngte lovsanger til Kristus som til en gud.»

Dette er det å være kirke: Å feire gudstjeneste, å komme sammen for å gi Gud ære, selv om det i dag heldigvis sjelden skjer før soloppgang. Gudstjenesteoppslutningen på Askøy er ikke imponerende høy, særlig ikke ved gudstjenester uten dåp, kor, eller andre spesielle innslag. Mange vil være Jesu disipler på Askøy. Men troens folk går ikke lenger like ofte til kirke som før. Det vil jeg utfordre dere til å endre.

Vi gir Gud ære når vi kommer til kirke. Og vi får med oss Guds velsignelse og forhåpentligvis en god opplevelse og et godt budskap. Samtidig må dere arbeide med kvaliteten på gudstjeneste og forkynnelsen. De fleste menighetene har lenge hatt gudstjenesteteam, og det er bra.

Kirkemusikken er også med å heve gudstjenesteopplevelsen, slik vi har sett det i dag. Med både kirkekor, ungdomskor, flere barnekor og dyktige kirkemusikere er dere heldig stilt på Askøy.

Hva er det som gjør oss til kirke på Askøy?

Svaret er evangeliet. Når mennesker får del i frelsen i dåpen blir de en del av kirken. Derfor er det en utfordring når dåpsprosenten synker blant kirkens egne medlemmer. Siden 2003 har prosenten av kirkemedlemmer som bærer sine egne barn til dåpen gått ned fra 91% til 80% i 2013, 11 prosent på elleve år, det er alarmerende mye.

Vi ser samme tendensen i hele landet, og det er bedre på Askøy enn mange steder ellers. Men likevel må noe gjøres. Finn ut hvordan dåpen og alt rundt den kan bli en god opplevelse for dåpsfamiliene slik at de ønsker kontakt med kirken og trosopplæringen. Dere har allerede begynt å evaluere dåpssamtalene, og dere vurderer egne samtaler for de som kommer med sitt første barn. Det er gode tiltak.

Hvor ofte skal det være dåp i gudstjenesten? Jeg har tidligere her på Askøy sagt at det ikke bør være dåp oftere enn i annenhver gudstjeneste, men nå vil jeg si det litt mykere: Menighetene må selv finne en riktig rytme for dåp slik at alle som ønsker det får dåp i sin kirke, men samtidig må den trofaste gudstjenestemenigheten kjenne seg ivaretatt med sine behov, ikke minst for en grundig og undervisende forkynnelse. I Strusshamn er det gudstjeneste hver søndag, og her har man funnet sin hovedrytme med dåp og nattverd annenhver gang, og den bør beholdes. I de andre kirkene må det også noen ganger være gudstjenester hvor det ikke er dåp, men her får man finne en form lokalt.

Hva er kjennetegn på det å være kirke på Askøy?

Opp gjennom historien er det omsorgstjenesten og opplæringen som har preget kirken. Gjennom skoler, sykehus og institusjoner, som kirken startet, har den formet samfunnet. Et godt eksempel en slik institusjon i dag er Ask bo- og omsorgssenter.

Diakoni er evangeliet i handling, og jeg vil si takk diakonen og diakoniutvalgene som driver et flott og mangesidig diakonalt arbeid som når mange. Samtidig merker jeg meg at det både fra kommunen og fra kirkens side er et sterkt ønske om at halvparten av midlene til diakonstillingen bør komme fra statlig hold, formidlet gjennom bispedømmerådet. Neste gang vi får midler å tildele her, skal vi love å ta behovene på Askøy med i vår vurdering. Utover dette kan jeg ikke love noe.

Dere har også misjonsavtaler, det er bra, for evangeliet må aldri stoppe hos oss. Det er et sykdomstegn hvis menigheten ikke har øye for livet utenfor egne grenser.

Skal evangeliet prege oss må vi vite hva vi tror på. Kristen kunnskap faller dramatisk, også blant menighetens aktive. Jeg synes det er flott å høre at noen etterlyser kristen undervisning for voksne, for det gjør jeg også. Dette kan skje som et fellestiltak for alle menighetene. Når dere går sammen, har dere ressurser til å få noe i gang som

kan samle mange og bety mye. Utfordringen er å finne tid, sted og form som passer for mennesker i dag, og den utfordringen gir jeg videre til dere.

Hva er vår fremtid som kirke på Askøy?

Jeg vil nevne fem ting som blir avgjørende for hvordan kirken utvikler seg:

Trosopplæring

Først: Trosopplæring. Det er viktig at den lykkes slik at neste generasjon får vokse opp i troen. Askøy er stort og det må tas noen valg, man må tenke strategisk og realistisk. Og jeg har absolutt inntrykk av at de dyktige medarbeiderne i trosopplæringen tenker strategisk. Når man finner at babysang er viktig å ha i alle kirker for å skape identitet til sin lokale kirke, så tror jeg det er et riktig valg. Men alle tiltak kan ikke være i alle kirker. Det har dere ikke ressurser og tilstrekkelig med folk til. Her må man tenke helhetlig og fordele tiltakene utover Askøy slik at flere menigheter kan gå sammen om noen arrangement. Fordelingen kan ikke bli helt jevn, man må ta hensyn til folketallet. Dette må igjen balanseres med geografien, skjønt avstandene på Askøy er ikke dramatiske og folk er vant til å kjøre noen kilometer med bil for å komme dit man skal.

Jeg synes også det er klokt at dere satser på at de punktuelle tiltakene for årskull skal føre inn i det kontinuerlige arbeidet, f.eks. i form av et barnekor. Det er det kontinuerlige arbeidet som kan bety mest for å forme et barns vekst i troen.

Ungdomsarbeid

For det andre: Kirken vokser ikke uten at vi tar vare på ungdommen. Og her må jeg si jeg er imponert! Her gjør dere akkurat det jeg ønsker, dere satser etter konfirmasjonsalder. Dere har et flott ledertreningsopplegg med MILK og LED og har mange ungdomsledere på leir som i seg selv er med å rekruttere nye. I tillegg er det G19 ungdomsgudstjenester, ungdomskafeen Chill'ax på Kleppstø, nystartet U19 ungdomsklubb i Strusshamn, Happeninger i menighetene, gospelkor og Tensing.

Ulønnede medarbeidere

For det tredje: Kirken må ta imot nye mennesker, som for eksempel foreldre til Superkids og de som kommer til trosopplæringen. Det var flott å høre at det hadde vært 50 barn og 100 voksne på konsert for det nystartede barnekoret i Tveit kirke på mandag. Kirken må se dem, skape en plass for dem så de kjenner seg velkomne; og så når de kjenner at de hører til, gi dem en utfordring til å bidra med frivillig tjeneste.

De ulønnede medarbeiderne, er umåtelig viktige, og de må tas vare på! Gi dem et fellesskap, en god opplæring og følg dem opp! For at dette skal bli noe av, må ansvaret for oppfølgingen av de frivillige være tydelig forankret i staben.

Givertjeneste

Det fjerde punktet er penger. Kirken trenger penger, heller ikke på Askøy kan vi satse på at stat og kommune gir oss alt vi trenger. Dere er gode på givertjeneste, men det trengs flere faste givere slik at dere kan nå lenger. Jeg tror også det vil være både klokt og mulig å etablere en givertjeneste rettet inn, ikke bare mot *ungdomsarbeidet* som i dag, men også mot *trosopplæringen og barnearbeidet*. Mange foreldre er opptatt av barnas oppvekstmiljø. Med god informasjon og tilrettelegging, kan flere rekrutteres!

Strategi

For det femte: Dere må fortsette det strategiske arbeidet som visitasmeldingen viser. Her har Strusshamn før an ved å være ta i bruk menighetsutvikling fra menighetsfakultetet, og det kan være en god mulighet også for andre av menighetene.

Takk

Takk til Askøy kommune

Jeg vil gi en stor takk til Askøy kommune ved ordføreren! Dere fortjener en diger bukett fordi dere ser kirken og kirkens betydning for lokalsamfunnet. Samtidig ivaretar dere egne interesser. For når kommunen bevilger til ungdomsprest, diakon og ungdomsarbeider har ikke bare kirken glede av det, dette gagnar også kommunen. Dette er ikke bare menighetsbyggende, men også samfunnsbyggende i høy grad. Det er dessuten et glimrende eksempel på samarbeid mellom offentlig og frivillig sektor. Takk for velvilje og for godt samarbeid!

Takk for visitasen

Til slutt vil jeg si takk for en god visitas. Takk for alle gode opplevelser. Jeg vil takke prestene, kirkeverge og stab, menighetsrådene og alle som har vært med for god tilrettelegging. Takk til Harald Forland som har koordinert arbeidet med visitasmeldingen! Videre takker jeg kirkemusikere og kor for flott musikk og korsang i dag. Og takk for den store innsatsen dere alle gjør både på hverdager og søndager når jeg ikke er her!

Takk også til prostens som har vært med å tilrettelegge og planlegge denne visitasen og har vært med hele veien, og som leder prestatjenesten i prostiet gjennom året, og også ser til menighetslivet på Askøy!

Hva er det å være kirke på Askøy? - Å være kirke på Askøy er unikt. Knappt noe sted vokser kommunen fortere. Siden sist visitas er det kommet 3000 nye medlemmer hit,

og stadig flere må få oppleve at kirken er for dem. Derfor vil jeg til slutt utfordre dere på fem strategiske handlinger som en oppsummering av denne visitasen:

- Gå til gudstjeneste regelmessig! For deres egen skyld og for å gi Gud ære!
- Dåpsprosenten faller urovekkende. Jobb konkret med kontakten med foreldrene og med kvaliteten rundt dåpen!
- Få på plass en regelmessig undervisning for voksne som et fellesprosjekt!
- Se de nye som kommer, gi dem fellesskap og innflytelse til å bidra!
- Forkynn frem givergleden! Styrk givertjenesten til ungdomsarbeidet, og lag en tilsvarende tjeneste også for trosopplæringen og barnearbeidet!

Og med disse utfordringene takker jeg for meg og reiser fra Askøy med gode minner og mange flotte inntrykk. Jeg takker for disse dagene og ønsker Guds velsignelse over menighetene i Strusshamn, Erdal, Ask, Tveit og Herdla.

Bjørgvin bispestol, 10. mai 2015

Halvor Nordhaug